C U R T E A D E A P E L B Ă L Ţ I

Dosarul nr.21rji-394/23 Judecătoria Soroca sediul Central
1-22178670-03-21rji-20032023 Judecător Gh.Tocaiuc

D E C I Z I E
În numele Legii
17 iulie 2023

Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi,
având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei de judecată Ghenadie Liulca
Judecători Oleg Moraru, Viorel Pușcaș
Cu participarea:
Avocatului Vadim Gligor

a judecat în ședință publică, în ordine de recurs, recursul declarat de către directorul Penitenciarului nr.6 Soroca, Viorel Țîmbaliuc, împotriva încheierii Judecătoriei Soroca sediul Central din 28.02.2023, prin care a fost admisă plângerea înaintată de către condamnatul **Grinco Dmitrii** împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ținând cont de materialele prezentate instanței, părerile participanților la proces, pentru expunere asupra recursului, Colegiul, -

C O N S T A T Ă:

Prin încheierea Judecătoriei Soroca sediul Central din 23.03.2023, a fost admisă plângerea înaintată de condamnatul Grinco Dmitrii împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

S-a constatat faptul că, Grinco Dmitrii a fost deţinut în perioada 17.10.2022-21.11.2022, în Penitenciarul nr.11 Bălți în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, pe o perioadă de 35 zile, în calitate de condamnat.

S-a constatat faptul că, Grinco Dmitrii a fost deţinut în perioadele: 16.05.2022-17.10.2022; 21.11.2022-03.01.2023 și 16.01.2023-22.02.2023, în

Penitenciarul nr.6 Soroca în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, o perioadă de 235 zile, în calitate de condamnat.

În condițiile art.473^4 alin.(4) CPP, s-a redus pedeapsa condamnatului Grinco Dmitrii, cu 9 zile, pentru perioada de 30 zile, în care s-a aflat în detenţie în Penitenciarul nr.11 Bălți, cu calcularea a 3 zile de reducere pentru 10 zile de detenţie, și cu 46 zile, pentru perioada de 230 zile, în care s-a aflat în detenţie în Penitenciarul nr.6 Soroca, cu calcularea a 2 zile de reducere pentru 10 zile de detenţie, iar pentru perioada rămasă de 10 zile, formată din 5 zile (din perioada de 35 zile în care a fost deținut în calitate de condamnat în Penitenciarul nr.11 Bălți) și 5 zile (din perioada de 235 zile în care a fost deținut în calitate de condamnat în Penitenciarul nr.6 Soroca), care nu pot fi reduse separat – 2 zile de reducere pentru 10 zile de detenţie.

Termenul pedepsei definitive de 3 ani 6 luni închisoare, stabilit lui Grinco Dmitrii prin sentința Judecătoriei Soroca sediul Central din 16.03.2021, s-a redus în total cu 57 zile.

S-a obligat administrația instituției penitenciare nr.6 Soroca, potrivit art.473^4 alin.(3) CPP, să înlăture condițiile precare de detenție în termen de 15 zile, după expirarea căruia instituția penitenciară urma să informeze instanța de judecată despre executarea încheierii.

Împotriva acestei încheieri a declarat recurs directorul Penitenciarului nr.6 Soroca, Viorel Țîmbaliuc, solicitând casarea actului judecătoresc contestat ca fiind neîntemeiat. În acest sens recurentul a menționat, că la examinarea pretenţiilor invocate de Grinco Dmitrii, judecătorul de instrucţie a apreciat superficial probele prezentate de reprezentatul instituţiei privind condiţiile de detenţie din instituţia penitenciară în care este deţinut condamnatul, or, prin raportul prezentat şi anexele la acesta, au fost descrise cu lux de amănunte condiţiile care sunt asigurate lui Grinco Dmitrii pe parcursul deţinerii în instituţia respectivă, din care rezultă că au fost respectate standardele minime de întreţinere a acestuia, şi nicidecum nu pot fi apreciate condiţiile de detenţie ca inumane sau degradante.

În viziunea recurentului, norma de spaţiu cu care a fost asigurat corespunde standardelor statuate, iar instanţa contrar datelor indicate, s-a fondat pe constatările efectuate de Comitetul European pentru Prevenirea Torturii (CPT) în rapoartele sale efectuate în rezultatul vizitelor întreprinse.

Indică, că la analiza condiţiilor de cazare a deţinutului, instanţa de judecată eronat face trimitere la condiţiile şi anume la asigurarea spaţiului în Penitenciarul nr.6 Soroca, făcând trimitere la Penitenciarul nr.11 Bălţi prin cele indicate de către membrii Consiliului pentru Prevenirea Torturii, care în Raportul privind vizita preventivă efectuată la Penitenciarul nr.11 Bălţi din data de 31.10.2017.

Invocă dezacord recurentul și privitor la formula de calcul utilizată de judecătorul de instrucţie.

Menționează, că pe parcursul deţinerii în Penitenciarul nr.6 Soroca, Grinco Dmitrii, nu a înaintat nici o plângere către administraţia penitenciarului în care s-a deţinut, cu referire la neconformitatea condiţiile de detenţie.

Consideră, că pe perioada detenţiei, condamnatul Grinco Dmitrii nu a fost marginalizat sub nici-un aspect inuman şi/sau degradant, fiindu-i acordat minimul de condiţii a executării detenţiei, iar instanța la evaluarea condiţiilor de detenţie, urma să ţină cont de efectele cumulative ale condiţiilor generale raportate la caracteristicile individuale respective ale acestuia, precum şi de perioada în care a fost deţinut în condiţiile contestate.

În viziunea recurentului, condamnatului în Penitenciarul nr.6 Soroca îi sunt asigurate condiţii corespunzătoare ce asigurau minimul necesar conform standardelor reglementate de legislaţia execuţional-penală.

Recurentul nu a delegat un reprezentant pentru participare la soluționarea recursului și nici nu a anunțat despre o eventuală solicitare de amânare a ședinței sau imposibilitate de a se prezenta în ședința de judecată.

Condamnatul Grinco Dmitrii prezent în sala amenajată tehnic pentru aplicarea videoconferinței din penitenciar și avocatul acestuia Vadim Gligor, au pledat pentru respingerea recursului ca fiind nefondat și menținerea în vigoare a încheierii contestate.

Verificând argumentele recursului în raport cu materialele prezentate instanței și prevederile legii, ținând cont de opinia avocatului, Colegiul penal a ajuns la concluzia, că recursul urmează a fi respins ca nefondat, soluția Colegiului fiind adoptată în conformitate cu prevederile art.449 alin.(1) pct.1) lit.a) CPP, potrivit cărora, judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: *...respinge recursul, menţinând hotărârea atacată, dacă: ...recursul este nefondat*.

În argumentarea soluției emise la caz, Colegiul menționează, că judecătorul de instrucție judecând plângerea înaintată de condamnatul Grinco Dmitrii împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție, a respectat normele procesuale, a verificat complet, obiectiv, suficient și în ansamblu împrejurările cazului, cât și argumentele formulate în plângere prin prisma raportului prezentat de către administrația instituției penitenciare, prin prisma Statutului Executării pedepsei de către condamnați aprobat prin HG nr.583 din 26.05.2006, prin prisma Raportului Consiliului pentru Prevenirea Torturii, și prin prisma practicii constante CEDO, corect ajungând la concluzia privind admiterea acestei plângeri.

Astfel, Colegiul penal conclude, că judecătorul de instrucție corect, în baza circumstanțelor analizate, a constatat deținerea lui Grinco Dmitrii în condiţii contrare prevederilor art.3 CEDO în Penitenciarul nr.6 Soroca în calitate de

condamnat în perioadele 16.05.2022-17.10.2022; 21.11.2022-03.01.2023 și 16.01.2023-22.02.2023, și în perioada 17.10.2022-21.11.2022, în calitate de condamnat în Penitenciarul nr.11 Bălți.

Potrivit plângerii înaintată de Grinco Dmitrii, condamnatul pretinde că a fost deținut în celule supraaglomerate, populate de insecte parazitare, în celule era umezeală, mucegai, miros insuportabil, lipsă de ventilare, iluminarea naturală și artificială este insuficientă, alimentația necorespunzătoare, lipseau medicamente necesare, îmbăierea are loc o dată în săptămână.

Din materialele prezentate se constată, că Grinco Dmitrii s-a deținut în Penitenciarul nr.11 Bălți, celula nr.20, în perioada de timp cuprinsă între 17.10.2022 şi 21.11.2022, cu suprafaţa totală a spaţiului de detenţie de *28,38 m²*, unde blocul sanitar constituie 1,86 m², fiind amplasat la intrare în partea stângă a celulei, pereţii acestuia fiind ridicaţi pînă la tavan, dotat cu ventilare artificială şi cu uşă. Dimensiunea geamurilor: 1,04x0,94 m și 1,04x0,94 m. Cifra deţinuților a variat între *6 și 8 persoane*. În raport s-a precizat că, celulele corespund condiţiilor de detenţie, iluminarea în celule este asigurată natural prin intermediul geamurilor, precum şi artificial prin intermediul instalaţiilor electrice dotate cu becuri puterea cărora e de 100 W. Celulele sunt dotate cu prize la tensiunea 220W. Aerisirea în celule este asigurată prin intermediul geamurilor din celule care sînt utilate cu deschidere în două părţi şi oberliht, totodată uşile celulelor sunt dotate cu vizor şi vizetă, care sînt folosite şi pentru aierisirea artificială a celulelor. Apa potabilă este asigurată în permanenţă. Celulele sînt conectate la sistemul centralizat de canalizare şi încălzire sezonieră. Pe perioada detenţiei în Penitenciarul nr.11 Bălţi, persoana vizată, a fost asigurată cu toate produsele de igienă: săpun de toaletă, săpun de rufe, hârtie igienică, aparat de ras, periuţă şi pastă de dinţi, care sînt repartizate condamnaţilor. Anual este încheiat contract de prestare a serviciilor de deratizare şi dezinsecţie, cu agenţi economici de profil, care prestează serviciile respective periodic şi la necesitate. Spălătoria este dotată cu o maşină de spălat pentru 27 kg de rufe, o maşină de spălat pentru 20 kg de rufe, o maşină de spălat pentru 18 kg de rufe şi o centrifugă pentru uscare a hainelor cu capacitatea de 100 kg. Pentru deţinuţi baia se petrece nu mai puţin de o dată pe săptămână conform graficului stabilit. Pe perioada deţinerii în Penitenciarul nr.11 Bălţi, deţinutului i-a fost acordată plimbare zilnică în aer liber, în conformitate cu prevederile art.215 Cod de executare, cu o durată de cel puţin 1 oră pe zi, în locuri special amenajate, conform graficului de plimbări a deţinuţilor.

Iar în Penitenciarul nr.6 Soroca condamnatul Grinco Dmitrii s-a deținut:

-în perioada 21.02.2022 până la 17.10.2022 s-a deținut în sectorul nr.8, secția nr.3, care are o suprafaţă de *15,36 m²* şi s-au deţinut *5 condamnaţi*.

-în perioada 16.01.2023 pînă la 06.02.2023 s-a deținut în sectorul nr.12, secția nr.4, care are o suprafaţă de *7 m²* şi s-au deţinut *4 condamnaţi*.

-în perioada 06.02.2023 până în prezent se deține în sectorul nr.12, secția nr.10, care are o suprafaţă de *14,6 m*^{2} şi se deţin *8 condamnaţi*.

Secţiile sunt dotate cu pat, saltea, lenjeria de pat, noptieră, masă, scaun. Iluminarea naturală prin intermediul geamurilor şi iluminarea artificială prin intermediul becurilor tip incadescenţă, ventilarea este naturală cu ajutorul geamurilor. Blocul sanitar este comun şi separat de suprafaţa locativă care este dotat cu vecee de tip turcesc. Într-o altă încăpere sunt lavoare, unde deţinuţii au acces nelimitat pentru a se spăla pe mîini, dinţi, etc. Izolatorul disciplinar este asigurat cu pat, saltea, lenjerie de pat, noptieră, masă, scaun, etc. Iluminarea naturală prin intermediul geamurilor şi iluminarea artificială prin intermediul becurilor tip incadescenţă, ventilarea este naturală cu ajutorul geamurilor. Blocul sanitar este situat în celulă printr-un perete pînă-n tavan cu suprafaţa de 1 m, unde are acces nelimitat. Penitenciarul nr. 6-Soroca posedă o încăpere special amenajată unde se află 2 maşini de spălat haine cu capacitatea de 60 kg şi respectiv 20 kg, de asemenea în încăpere se află şi o centrifugă pentru a usca hainele mai repede iar o maşină de spălat este dotată cu o centrifugă. Totodată în încăperea dată se află şi o maşină de cusut hainele în caz că hainele sunt deteriorate sau pentru a coase lenjeriile care s-au rupt. Deţinuţii se imbăiesc cu apă caldă cel puţin odată la 7 zile conform statutului executării pedepsei de către condamnaţi. Băile/duşurile sunt centralizate şi se află în fiecare zonă locativă. Fiecare sector al Penitenciarului nr.6 Soroca este dotat cu lavoar care are acces la apă potabilă. Alimentarea deţinuţilor este asigurată cu hrană caldă de 3 ori pe zi, la ore prestabilite, gratuit. Hrana este verificată în permanenţă de către medicul instituţiei, ofiţerul de serviciu şi şeful cantinei, cu ulterioara notare a rezultatelor în registru de evidenţă a controlului asupra calităţii de pregătire a hranei. Asistenţa medicală persoanelor deţinute în penitenciar se acordă ori de cîte ori este necesar sau la cerere, de către un personal calificat, în mod gratuit, în conformitate cu legislaţia în vigoare.

Având în vedere informațiile prezentate, efectuând calculul corespunzător al spațiului de detenție ce revenea condamnatului Grinco Dmitrii – suprafața totală a secției în raport la numărul condamnaților ce se dețineau în ea, Colegiul penal constată, că condamnatului Grinco Dmitrii pe parcursul detenției în Penitenciarul nr.11 Bălți și în Penitenciarul nr.6 Soroca, nu i-a fost asigurat spațiul personal minim acceptabil de 4 m^2.

Mai mult ca atât, cât vizează descrierea condițiilor concrete ale spațiului de detenție, autorul raportului prezintă informație de ordin general, nefiind descrisă la concret situația privitor la prezența insectelor, prezența mucegaiului și a mirosului insuportabil în celulele în care a fost deținut Grinco Dmitrii.

Aceste circumstanțe dau temei de a admite pretențiile condamnatului și de a considera că spațiul de detenție care îi revenea lui Grinco Dmitrii în perioada vizată supra contravine celui prevăzut și garantat prin Statutul executării pedepsei

de către condamnați aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.583 din 26.05.2006, care indică că fiecare deținut se asigură cu spațiu de cazare în mărime nu mai mică de 4 metri pătrați, care trebuie să fie iluminat natural şi artificial, încălzit şi ventilat conform normativelor de construcţii.

În acest aspect Colegiul penal consideră oportun de a se referi și la practica CtEDO expusă în cauzele Kantyrev împotriva Rusiei, Kadikis împotriva Letoniei şi Melnik împotriva Ucrainei, unde Curtea a reiterat, că atunci când suprapopularea dintr-o închisoare atinge un anumit nivel, acest element este suficient, în sine, pentru a concluziona încălcarea art.3 din Convenţie. În general, este vorba despre cazurile în care spațiul personal acordat unui reclamant este mai mic de 3 m².

Respectiv, Colegiul penal la fel ca și judecătorul de instrucție consideră, că dificultățile cu care s-a confruntat Grinco Dmitrii, pe parcursul detenției sale în Penitenciarul nr.6 Soroca și Penitenciarul nr.11 Bălți, în perioadele vizate, au depășit nivelul inevitabil de suferință inerent detenției și au atins pragul de severitate contrar art.3 din Convenție, aceste condiții fiind suficiente pentru constatarea încălcărilor admise.

În acest sens, Colegiul susține poziția judecătorului de instrucție, care justificat a notat, că sarcina probațiunii îi revine autorității, în custodia căruia se află sau s-a aflat persoana, la caz recurentul nu a probat că pe perioada detenției și executării pedepsei în Penitenciarul nr.6 Soroca și Penitenciarul nr.11 Bălți, condamnatul Grinco Dmitrii nu a fost marginalizat sub nici un aspect inuman şi/sau degradant, și că i-a fost acordat minimul de condiţii a executării detenției.

Astfel, având în vedere încălcările constatate în raport cu prevederile art.473[4] alin.(4) CPP, instanța întemeiat i-a redus pedeapsa condamnatului Grinco Dmitrii, aplicând corect formula de calcul stipulată de legislator în textul art.473[4] alin.(4) CPP. În acest sens judecătorul de instrucție și-a motivat eficient soluția luată, reducerea fiind una adecvată și suficientă, bazată pe o justă și echitabilă evaluare a circumstanțelor de fapt și pe o legătură rezonabilă de cauzalitate dintre suferințele cauzate și reducerea instituită, și care va avea efectul compensatoriu proporțional circumstanțelor constatate.

Ținând cont de cele menționate, instanța de recurs concluzionează, că cerințele invocate de recurent sunt neîntemeiate, careva temei de casare a încheierii nu s-au stabilit, fiind condiționată respingerea recursului și menținerea în vigoare a actului judecătoresc contestat.

Conducându-se de art.449 alin.(1) pct.1) lit.a) CPP, Colegiul penal,-

D E C I D E :

Recursul declarat de către directorul Penitenciarului nr.6 Soroca, Viorel Țîmbaliuc, împotriva încheierii Judecătoriei Soroca sediul Central din 28.02.2023,

prin care a fost admisă plângerea înaintată de către condamnatul **Grinco Dmitrii** împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție, se respinge ca nefondat, cu menținerea fără modificări a încheierii în cauză.

Prezenta decizie este irevocabilă.

Preşedinte de şedinţă: Judecător: Judecător: